

СВЛАЧИЩЕ

(пиеса за мъж и жена)

Васил Балев

ДЕЙСТВАЩИ ЛИЦА

МЪЖЪТ

ЖЕНАТА

Купчина дрипи.

ЖЕНАТА Не разбирам защо се държи така. Колкото и да опитвам. Какво му става? И друг път е мълчал с дни, но така... Нито говори, нито ме поглежда. Вярно, че преди десетина дни се скарахме за нещо, дори не помня точно за какво, но не разбирам. Пътуваме онзи ден с влак. Отиваме да видим майка му. Винаги ходим за рождения ѝ ден, винаги пътуваме с влак, защото и двамата харесваме влакове. Седим един до друг в купето. Срещу нас – човек някакъв. Двамата се заговарят. Чета, но ги слушам. Той, *мъжът ми*, казва: „Трябва да сме внимателни към жените си. Навреме внимателни. Разбрах това, но късно. Жена ми почина. Хвърли се под влака. Толкова ми липсва“. И като каза това, почти се просълзи. Не можах да повярвам! Какво му става?! Седя до него: от плът, от кръв, а той разказва на един непознат, че съм се хвърлила под влака. Вцепених се. Не можах да изрека и дума. А той, *мъжът ми*, се обърна към мен, извини се, че ставам свидетел на подобен разговор, но му било толкова тежко, че можел да сподели само с непознати. И какво, мислите, отговорих? – „Моля ви, не се притеснявайте. Хора сме.“ Представяте ли си? Хора сме. Изминаха десетина минути и отново започна: колко зле му било, че ме покосила болестта. – „Нали под влака е скочила съпругата ви?“, пита деликатно онзи. – „Да, но беше болна. Тежко болна.“ Не знаех какво да правя. Като отидохме при майка му, мълчи тържествено, траурно. Дъвче телешко, отпива чилийско и току спре, става и ходи да я прегръща. Тя само питаше с поглед. После майка му също започна да скърби за мен. Много е убедителен. На връщане цял час се вираше в една моя снимка на телефона си. Бяхме сами в купето. Питам, крещях срещу него, блъсках го – нищо. Извиках кондуктора за свидетел, че съществувам. „Аз съм само кондуктор“, каза той, приближи билета до едното си око и ехидно ме погледна през дупчицата.

Щом се прибрахме, малко се успокоих. „Ще мине“, казвам си. Това е нелепо. Винаги е бил налудничав. Дори му подадох чаша чай, която той пое. *Аз му подадох чай, той го пое.* Физически. Ето, всичко се оправя. А той разлиства вестник (никога не чете вестници, не знам защо купи един от гарата) и отново този отсъстващ, отчаян поглед. Питам какво става. Нищо. Все така мълчи, не ме поглежда. Като минавах зад стола му, надзърнах във вестника и се потресох: на една от страниците с некролози виждам снимката си. Огромна.

Черно-бяла. Лично той ме снима веднъж пред една вековна секвоя, въпреки че много се съпротивлявах. Няма нужда да казвам, че започнах отново с въпросите, умолявах да ми обясни. „Това ли е твоят начин да ми кажеш, че се разделяш с мен – извиках. – Това е, значи: разделяш се с мен.“ Излях все още горещия чай върху главата му и напуснах стаята. Ако имахме дете, нямаше да е така, мислех си през сълзи в тъмното. Как щеше да убеди детето ни, че майка му вече не е сред живите, докато майка му, същата тази майка, го храни, разказва му приказка, или просто го милва по косата? Не би посмял. „Мамо, как така: хем си тук и те докосвам, хем си някъде в небето и татко плаче за теб? Не разбирам.“ Но ние дете нямаме... Реших да се обадя на баща ми. Какво можеше да направи той на толкова километри разстояние? „Ало. Татко. Аз съм.“ Като си представих как изговарям *аз съм*, потръпнах. Няма да се обаждам. На никого. Взех приспивателно и се завих презглава.

На сутринта ме посети една позната. Една от малкото, които познавам тук. Разказах ѝ всичко. „Всъщност кой може да ни убеди в нашето съществуване“, каза. Тъпачка. Тогава в стаята влиза той, *мъжът ми*. Поглежда към нея, прегръща я. „Веднъж ми каза, че теб чувства като своя най-добра приятелка – промълвява. – Ще липсва на всички ни.“ Побеснявам на място! Толкова се възмущавам от кретенските му изпълнения, че не мога да помръдна. В началото *моята най-добра приятелка*, която трудно понасях, ме гледа с недоумение. После започва да разбира нещо, което аз от цяла седмица се опитвам да разбера, но не мога. А той се притиска в нея. Започва да души като болно животно мишниците ѝ, мачка гърдите, отпуснатия корем, а сълзите му капят върху нейните оголени бедра. „Ей... Ей! Какво правите?! Тук съм! Жива съм!“ Дърпам я за ръката, удрям няколко плесници на тази подла, похотлива пихтия. Продължават. Направиха го на сантиметри от мен. Беше гъсто, отчаяно съвкупление. Докато противно оголваше венците си, тя постоянно шепнеше, че той винаги може да разчита на нея, винаги ще го утеши, все пак е загубил жена си, тя – най-добрата ми приятелка. Не успях да понеса това. Излязох. Вървах, докато си представях как техните въздишки полепват на гнусни, влажни петна по тавана.

Започвам силно да се съмнявам в своя разсъдък. Блуждая по улиците като невменяема. Търся да срещна някой познат: само здравей да ми каже, да ми докосне

ръката, да се увери в живата ми, пулсираща плът, в гласа ми. Не срещам никого. Непознатите ме отбягват. Гадни статисти! Общество от статисти на минимална надница, които имитират живота си! Приближавам един човек. „Извинете... извинете, че така ви спирам на улицата. Знам, че не се познаваме, но мога ли...“ Отминава. „Една дума кажете!“ Не казва. Никой не ме поглежда. Изведнъж виждам купчина дрипи на тротоара, нещо мърда отдолу. Ритвам купчината. „Извинете. Ще ви дам двайсетачка, ако...“ Оттам изниква сънена клошарка. Не мога да определя каква е, откъде. Бежанка? Този град се напълни с бежанци. „Извинете. Двайсет ще ви дам, ако...“ А клошарката ме гледа с недоумение, бута в ръката ми петдесет и изчезва нанякъде. Полудях, казвам си, докато се взирам в банкнотата, в купчината дрипи. Една непонятна тъга ме притиска, тежи. И тогава... не знам защо... не знам как... просто ми хрумва... Събличам се. Хвърлям своите дрехи на тротоара. Навличам дрипите и се връщам към къщи. Блуждая. Все още не знам как... Дълго избирам място. Не, не тук; по-добре... леко встрани... Той минава всеки ден по един и същи път. Колко пъти сме се прибирали заедно. По един и същи път. Сядам на тротоара. На две преки от дома ни. Чакам го. Ще мине оттук, знам. Щом иска да... Боже мой... възможно ли е наистина... как е възможно да...

Тъмнина.

1.

Жената в клошарски дрими. Влиза Мъжът.

ЖЕНАТА Извинете. Извинете, господине. Ако имате дребни. Помогнете.

Мъжът я поглежда. Пауза. Изважда портфейла си. Остава пред нея банкнота.

МЪЖЪТ Заповядайте.

Жената взима банкнотата и методично я къса.

МЪЖЪТ Но какво правите? Защо късате парите?

ЖЕНАТА Какво късам?

МЪЖЪТ Парите ми? Защо ги късате?

ЖЕНАТА Вашите пари съм скъсала?

МЪЖЪТ Какво е това? Поискахте дребни. Аз ви оставих двацет, а вие ги късате. Това е –

ЖЕНАТА Звучите така, все едно късам цветя от градината ви. Много сте претенциозен.

МЪЖЪТ Това е... много обидно...

ЖЕНАТА Нали ги оставихте на мен? Значи са мои и мога да правя с тях каквото пожелаая.

МЪЖЪТ Вероятно е така. Поне да бяхте изчакали да отмина. Да не виждам, че ги късате.

ЖЕНАТА Защо?

МЪЖЪТ Защото е обидно. Дори незаконно.

ЖЕНАТА По кой закон? Цитирайте точно.

МЪЖЪТ Не мога да цитирам, но има такъв закон, в който се казва, че е незаконно да се унищожават пари.

ЖЕНАТА Вие откъде знаете?

- МЪЖЪТ Как откъде? Чувал съм.
- ЖЕНАТА Нима сте толкова наивен да вярвате на слухове? Вие изобщо чели ли сте закона?
- МЪЖЪТ Не съм. Изобщо не съм го отварял. Но всеки знае, че –
- ЖЕНАТА Значи законът, по който живеете, е слух?
- МЪЖЪТ Не отклонявайте въпроса. Вие скъсахте парите, които ви оставих в знак на добра воля. Които вие поискахте.
- ЖЕНАТА Ако са мои, мога да правя с тях каквото пожелаля.
- МЪЖЪТ Обидно наистина. Ами ако това са последните ми пари?
- ЖЕНАТА Наистина ли са последните ви пари?
- МЪЖЪТ Не там е въпросът.
- ЖЕНАТА А къде?
- МЪЖЪТ Не е там.
- ЖЕНАТА По-добре ли щеше да бъде, ако взема парите, купя нож и наръгам някого? Излиза, че вие сте инвестирали средства в едно убийство.
- МЪЖЪТ Кого да наръгате?
- ЖЕНАТА Вас примерно.
- МЪЖЪТ Защо мен да ме наръгате?
- ЖЕНАТА А кого? Някой друг? Значи, все другите да ги убиват, вие да си седите жив.
- МЪЖЪТ Някой ви дава последните си пари, вие искате да го наръгате. Що за благодарност.
- ЖЕНАТА Нали не са последните?
- МЪЖЪТ Не са.
- ЖЕНАТА Тогава?
- МЪЖЪТ Казах го, за да засиля ефекта. Пък и казах „някой“, не – „аз“.

ЖЕНАТА Разбирам. Извинете, господине. Да имате дребни? Помогнете ми с малко дребни.

Пауза.

МЪЖЪТ Какво искате от мен? Вие сте ужасна. Току-що скъсахте двайсетачката, която ви оставих в знак на добра воля. Кой оставя по двайсет? А сега имате наглостта да ми искате още. Това е смехотворно. Вие се подигравате с мен. От самото начало.

ЖЕНАТА А искате ли аз да ви дам малко пари? Ако онези, които твърдите, че скъсах, бях последните, мога да ви услужа.

МЪЖЪТ Отивам си. Вие явно... И защо искате от мен пари, като имате?

ЖЕНАТА Нямам нищо.

МЪЖЪТ Току-що ми предложихте да ми дадете.

ЖЕНАТА Нямам нищо. Предложих ви, но нямам нищо. Разбирате ли, господине... Нямам нищо. Да, вие много добре разбирате.

Пауза.

МЪЖЪТ Вие ми се подигравате. Сигурно ви се е случило нещо... нещо много неприятно... Което ви принуждава да се държите така. От отчаяние.

ЖЕНАТА Вас какво ви интересува? Нали вие сте си добре.

Пауза.

МЪЖЪТ Не съм. Изобщо не съм. Наскоро загубих жена си. Изобщо не съм на себе си.

ЖЕНАТА Загубили сте жена си?

МЪЖЪТ Не знам как стана. Внезапно. Живееш с някого. Свикваш да го виждаш всеки ден. Да го докосваш. И – изведнъж: няма го. Знаете ли, вие ми напомняте за нея. Затова ви оставих толкова. Без да се замисля. Иначе не давам така лесно.

Пауза.

ЖЕНАТА Напомням ви за жена ви?

МЪЖЪТ Да, доста.

ЖЕНАТА *(С едва сдържан гняв.)* Как почина тя? Извинете. Не исках да ви разстройвам.

МЪЖЪТ Все още ми е толкова тежко. А вие? Съжалявам, ако съм груб, но как се оказахте в това положение?

ЖЕНАТА *(С едва сдържан гняв.)* В кое положение?

МЪЖЪТ Да живеете на улицата.

Пауза.

ЖЕНАТА Аз не живея на улицата. Аз не живея никъде.

МЪЖЪТ Какво имате предвид?

ЖЕНАТА Аз изобщо не съществувам.

МЪЖЪТ Как така не съществувате?

ЖЕНАТА Така. Буквално. Няма ме.

МЪЖЪТ Но нали ви виждам? Как така ви няма?

ЖЕНАТА Какво виждате?

МЪЖЪТ Вас.

ЖЕНАТА Коя съм аз?

МЪЖЪТ Не знам. Не ви познавам. Но със сигурност ви виждам.

ЖЕНАТА Не ме познавате?

МЪЖЪТ Откъде да ви познавам?

ЖЕНАТА Но ме виждате?

МЪЖЪТ Виждам ви. Съвсем ясно.

ЖЕНАТА Добре. Това като за начало е добре. *(Почти шепнешком.)* Садист! Подъл нещастник!

МЪЖЪТ Какво казахте?

ЖЕНАТА Нищо.

МЪЖЪТ Бих ли могъл да направя нещо за вас?

ЖЕНАТА Тоест?

МЪЖЪТ Да ви помогна някак, ако не го сметнете за обидно.

ЖЕНАТА Защо повечето хора си мислят, че човек, който си седи на улицата, непременно има нужда от помощ?

МЪЖЪТ Но нали вие ме помолихте за дребни? Значи–

ЖЕНАТА Но нали ви спасих? Скъсах парите, за да не купя ножа?

МЪЖЪТ Кой нож?

ЖЕНАТА С който да ви убия.

МЪЖЪТ Вижте. Мисля да тръгвам.

ЖЕНАТА Къде?

МЪЖЪТ Вкъщи.

ЖЕНАТА Искате да кажете, че ако сега тръгнете нанякъде, можете да се приберете вкъщи?

МЪЖЪТ Как така? Естествено, че мога.

ЖЕНАТА Вие сте гений.

МЪЖЪТ Гений съм, защото мога да се прибера там, където живея?

ЖЕНАТА Точно така. Да имате дом, позната точка в неизвестното, празно поле – и никога да не губите пътя до нея... Това наистина е гениално.

МЪЖЪТ Какво имате предвид? Всеки знае къде живее.

ЖЕНАТА Вие накъде сте?

МЪЖЪТ Натам.

ЖЕНАТА И сте сигурен, че ако поемете в тази посока, ще стигнете дома си? Че това, което стои в паметта ви като ваш дом, е все още там? Та пространството се променя постоянно, не го ли знаете? Пространството е неизвестно.

МЪЖЪТ Неизвестно? Живея в този град от 40 години.

ЖЕНАТА И си мислите, че го познавате?

МЪЖЪТ Доста добре.

ЖЕНАТА Ами да направим така: тръгнете към къщи. Като стигнете (което е много съмнително), вземете нещо от дома си. После се върнете при мен, за да ми докажете, че сте били там.

МЪЖЪТ Съжалявам. Трябва да вървя.

ЖЕНАТА Не ви стиска.

МЪЖЪТ Вие – сериозно ли?

ЖЕНАТА Напълно.

МЪЖЪТ Какво да взема?

ЖЕНАТА Някоя от вещите на жена ви.

МЪЖЪТ Как така?

ЖЕНАТА Вече няма да ѝ трябват.

МЪЖЪТ Те имат изключителна стойност за мен.

ЖЕНАТА Донесете зимното палто. Лилавото. Става студено.

МЪЖЪТ Откъде знаете, че жена ми има лилаво палто?

ЖЕНАТА Хайде, хайде. Коя уважаваща себе си дама няма в гардероба си лилаво палто? Е?

МЪЖЪТ Какво?

ЖЕНАТА Ще отскочите ли до къщи?

МЪЖЪТ Щом толкова настоявате.

ЖЕНАТА Сбогом тогава.

МЪЖЪТ Защо сбогом?

ЖЕНАТА Едва ли някога ще се видим отново.

МЪЖЪТ И защо?

ЖЕНАТА Защото, като поеметесега към къщи, както му казвате, не само няма да откриете пътя дотам, ами ще загубите и посоката към мястото, където се намирате в момента. Даже мисля, че съвсем ще загубите представа къде изобщо се намирате. И тогава ще изпаднете в истерия, в такава вселенска безпомощност, че напразно ще си мечтаете да сте тук, при мен, в този град, този квартал, както сега, но ще бъде късно... Да... Надълбоко в себе си *знаете*, че имам право...

Пауза.

МЪЖЪТ Извинете, искам да се прибирам.

ЖЕНАТА И аз искам. Но няма къде. Няма при кого. Никой не би поканил в дома си една–

МЪЖЪТ (*Колебае се.*) Вижте. Аз бих... Но сама разбирате...

ЖЕНАТА Нищо не разбирам. Абсолютно нищо. Лицемер.

МЪЖЪТ Добре. Да направим така. Ще ви поканя вкъщи. Ще вечеряме двамата. Но моля ви: без номера.

ЖЕНАТА Какви номера?

МЪЖЪТ Късате пари. Заплашвате с убийство. Теоретизирате празното пространство. Кой знае какво може да се очаква от вас.

ЖЕНАТА Нима се страхувате?

МЪЖЪТ Не съвсем. Твърде съм смазан. Много ми липсва жена ми.

ЖЕНАТА (*Саркастично*) Много ли ви липсва жена ви?

МЪЖЪТ Много. Колко пъти сме се наранявали... помитали сме се един друг... Стигали сме до чудовищни грубости... Но едва сега, когато я загубих, осъзнавам какво е без нея.

ЖЕНАТА Да, почти винаги така се случва. Банално е, но така се случва.

МЪЖЪТ От всичко на света баналното се случва най-често. Идвате ли с мен на вечеря?

ЖЕНАТА Само да не сте някой противен перверзник, който примамва сравнително млади, лабилни жени, кани ги на гости, а после омазва стените с кръвта им?

МЪЖЪТ Такъв ли изглеждам?

ЖЕНАТА *Изглеждам...* Нещата обикновено изобщо не са такива, каквито *изглеждат*. Но аз ще приема вашата покана. Да тръгнем към тази предполагаема точка, останала в паметта ви като ваш дом. (*Пауза.*) Бих те разкъсала... буквално... бих те разкъсала...

МЪЖЪТ Какво говорите?

ЖЕНАТА Свиня! Пореста свиня! И продължаваш!

МЪЖЪТ Аз... наистина не разбирам... Държите се така, сякаш ме познавате.

ЖЕНАТА Шибан нещастник! Ще те разкъсам!

МЪЖЪТ Вие – просто–

ЖЕНАТА И продължаваш! Продължаваш! Гаден садист!

Мъжът притеснено излиза.

ЖЕНАТА Чакай... Къде отиваш? Почакай, моля те... Не ме оставяй... Как е възможно? Не ме оставяй.

Тъмнина.

Стая с изчистен интериор. Мъжът. На вратата се звъни. Жената.

Пауза.

ЖЕНАТА Жаклин.

МЪЖЪТ Жаклин?

ЖЕНАТА Жаклин. Приятелка на жена ви. Минавам през града. Реших да се отбия, както се разбрахме. С нея не сме се виждали от–

МЪЖЪТ Жаклин?

ЖЕНАТА Жаклин.

МЪЖЪТ Да, тя ми е говорила за вас. Моля, заповядайте.

ЖЕНАТА Няма ли да ми кажете да се чувствам като... Нали така се казва обикновено?

МЪЖЪТ Чувствайте се. Моля.

ЖЕНАТА Ще се опитам. Хубав дом.

МЪЖЪТ Наследство от баба ми. Но в истински дом го превърна–

ЖЕНАТА Извинете ме, че идвам така, без предупреждение. Звънях ѝ по телефона няколко пъти. Изключен. Но преди две седмици с нея говорихме. Каза непременно да се отбия... като... минавам оттук...

Пауза.

МЪЖЪТ Вижте. Трябва да ви съобща нещо крайно неприятно. Случи се нещастие. Вашата приятелка... си отиде...

ЖЕНАТА Как така – си отиде?

МЪЖЪТ Нея вече я няма. На света.

Пауза.

ЖЕНАТА Но какво говорите? Само преди две седмици – с нея... Тя каза непременно да мина –

МЪЖЪТ Седнете, моля. И аз все още не мога да повярвам. Много ми е тежко. Не знам как стана. Внезапно. Живееш с някого. Свикваш да го виждаш всеки ден. Да го докосваш. И – изведнъж: няма го. Извинете. Да се запознаем. Тя ми е говорила за вас. Желаете ли нещо?

ЖЕНАТА Вода. Моля ви.

МЪЖЪТ Съжалявам, че трябваше да го научите по този начин. Знаем, че сте били близки.

ЖЕНАТА Боже мой. (*Отпива.*) Боже. Това е ужасно. Боже мой. Ужасно. (*Дълга пауза.*) Аз също знам много за вас. Тя ми е говорила... (*Мъжът кима.*) Жена ви...

МЪЖЪТ Всъщност никога не сме се женили.

ЖЕНАТА Това са условности. Какво значение има дали някое нещо лице с пожълтели зъби ще узакони страстта между двама души?

МЪЖЪТ Узакони. Страстта. А защо с пожълтели зъби?

ЖЕНАТА Така ми хрумна.

Става. Отпива.

Вижда снимката си.

ЖЕНАТА Колко е красива тук. Милата. Не мога да повярвам.

МЪЖЪТ Много красива. Лично аз я снимах веднъж пред една вековна секвоя, въпреки че много се съпротивляваше. Вие къде сте отседнали?

ЖЕНАТА Никъде. Дойдох направо тук.

МЪЖЪТ Колко съм разсеян. Сигурно сте уморена. Моля ви. Ще бъдете *наш*... ще бъдете *мой* гост.

ЖЕНАТА Не желая да ви притеснявам. В такъв момент.

МЪЖЪТ Настоявам. Веднага ще напълня ваната.

Мъжът излиза. Шум от струя вода. Влиза.

МЪЖЪТ Ето, там са чистите кърпи.

ЖЕНАТА *(Изнервено.)* Много добре знам къде са чистите кърпи!

МЪЖЪТ Знаете?

ЖЕНАТА Във всички домове чистите кърпи са отляво на банята. В белия шкаф. На втория рафт. Точно под козметиката.

Пауза.

МЪЖЪТ Багажът ви?

ЖЕНАТА Нямам.

МЪЖЪТ Никакъв?

ЖЕНАТА Никакъв.

МЪЖЪТ Ако не ви притеснява, ще ви дам да облечете някоя нейна дреха. Тя би се радвала. Мисля, че ще ви бъдат по мярка.

ЖЕНАТА Имате точно око. Личи си, че сте архитект.

МЪЖЪТ Тя ви е казала.

ЖЕНАТА Както отбелязах, знам някои неща за вас.

МЪЖЪТ И какво друго ви е казала?

ЖЕНАТА Че сте посредствен архитект. Че нямате талант да строите. Да създавате... пространство за обитание. В редки моменти на пристъпи можете само да рушите. А после да пълзите из руините и глупаво да се извинявате.

Пауза.

МЪЖЪТ Доста добре се е изразила. Аз наистина съм посредствен архитект. Когато забравя, че съм архитект, се чувствам най-добре именно защото съм посредствен.

ЖЕНАТА Значи, вие сте латентен архитект.

МЪЖЪТ Би могло да се каже и така. Закъде пътувате?

ЖЕНАТА Заникъде. Просто се лутам в пространството.

МЪЖЪТ Може да останете колкото пожелаете.

ЖЕНАТА Колкото пожелаая?

МЪЖЪТ Колкото пожелаете.

Пауза.

ЖЕНАТА Чувствам се неловко. Нелепо.

МЪЖЪТ Моля ви: недейте. Разкажете ми за себе си.

ЖЕНАТА Няма какво.

МЪЖЪТ Например: омъжена ли сте?

ЖЕНАТА Никога не сме се женили. Какво значение има дали някое нещо лице с пожълтели зъби–

МЪЖЪТ С пожълтели зъби?

ЖЕНАТА Така ми хрумна.

МЪЖЪТ Той с какво се занимава?

ЖЕНАТА Архитект.

МЪЖЪТ Наистина? Какво съвпадение.

ЖЕНАТА Нашите отношения са... сложни...

МЪЖЪТ Често срещано.

ЖЕНАТА Едва ли.

МЪЖЪТ Какво?

ЖЕНАТА Нищо. Жалък еснаф. Посредствен човек, който постоянно изпада в депресии – от лигаво, противно съжаление към себе си.

МЪЖЪТ Много сте крайна. Защо обиждате човека?

ЖЕНАТА Вас какво ви интересува? Дори не го познавате.

МЪЖЪТ Права сте. Но да говорите така за някой мъж в присъствието на друг...

ЖЕНАТА Много сте докачливи вие, днешните... *мъже*. Солидарни в своята нищета. Само търсите пореден образ, който да опресни загниващите ви сили.

МЪЖЪТ Какво?

Пауза.

ЖЕНАТА Как мислите... Наистина ли двете успоредни прави никога не се пресичат?

МЪЖЪТ Не знам. Не съм сигурен. Но когато човек си представи две напълно успоредни прави, мисълта му все някога ще трепне. Едната права ще се изкриви – и...

ЖЕНАТА Да, но ако правите са успоредни, защо трябва да си представя? Те нали са си успоредни... Както и да е.

Пауза.

МЪЖЪТ Какъв живот. Объркан. На човек му идва да влезе в празната вана, да застане на четири крака и да започне да мучи оттам. Като бик.

ЖЕНАТА А, вие заради акустиката.

МЪЖЪТ Заради акустиката.

ЖЕНАТА Знаете ли за бика на Фаларий?

МЪЖЪТ Бикът на Фаларий? Не мисля.

ЖЕНАТА Това, което казахте за ваната и мученето, ми напомни за бика на Фаларий.

МЪЖЪТ Разкажете ми.

ЖЕНАТА Всъщност бикът е изобретен за тиранина Фаларий от един атински леяр. Шести век преди Христа. Потресаващ метод за мъчение. Бронзов бик с реални размери, отвътре кух. С люк, през който се вкарва жертвата. След като люкът се заключи, под търбуха на бика се наклажда огън и човекът вътре... В бронзовото животното обаче има тръба, през която се чуват ужасяващите стонове. Тиранинът Фаларий казвал, че това е най-нежното, мелодично звучене на бик, което е чувал.

Пауза.

МЪЖЪТ Доста зловещо. Откъде знаете подобни неща?

ЖЕНАТА Чета. Много ми харесва да чета за методите за мъчения при древните. И да си представям един конкретен човек, който минава през всички тях.

МЪЖЪТ О. Вие очевидно сте жена с характер. Желаете ли нещо за хапване?

ЖЕНАТА Бих изяла... вашия черен дроб.

МЪЖЪТ Какво?

ЖЕНАТА Само се пошегувах. Аз имам много странно чувство за хумор. Но в сравнение с вашето–

МЪЖЪТ И това ви е казала.

ЖЕНАТА И това. Извинете, че питам така... неделикатно... Вие защо нямате деца?

МЪЖЪТ Не знам.

ЖЕНАТА Не знаете?

МЪЖЪТ Пробвали сме. Много пъти. После спряхме.

ЖЕНАТА (*Нервно.*) Вие ми обещахте вана.

МЪЖЪТ Разбира се. След малко ще бъде готова.

Жената се съблича по бельо.

ЖЕНАТА Дано не ви притеснявам, като оставам тук. В такъв момент.

МЪЖЪТ Моля ви. Напротив. Докато се къпете, ще приготвя нещо за ядене.

Двамата се усмихват за миг, след което Жената възприема сериозно изражение.

МЪЖЪТ Ако позволите да отбележа, вие сте още по-красива, отколкото ви описваше тя.

ЖЕНАТА Голям перверзник ще се окажете вие. Пред снимката на мъртвата ви жена.

МЪЖЪТ Простете. Не исках да... Просто ми е много мъчно и се държа налудничаво.

Пауза.

ЖЕНАТА Не мислите ли, че всички ние скърбим, но накрая гледът надделява?

МЪЖЪТ Не знам какво точно имате предвид.

ЖЕНАТА Няма значение. Отивам да се изкъпя. Ще се гмурна под водата и ще поплача там, вътре, във ваната. За нея.

МЪЖЪТ А чистите кърпи—

ЖЕНАТА Отляво на банята. В белия шкаф. На втория рафт. Точно под козметиката. (*Шепнешком.*) Вие ще ми говорите за чистите кърпи...

Жената излиза. След малко се подава.

ЖЕНАТА Ела. Ела при мен.

Мъжът се колебае.

Излиза след нея.

Жената, загърната в халат. Мъжът. Тя се взира в него. Опитва се да каже нещо, но не успява. Свлича се на стола.

МЪЖЪТ Не съм се обадил на баща ѝ. Все още не съм.

Пауза.

ЖЕНАТА Какво?

МЪЖЪТ Не съм се обадил на баща ѝ. Да му съобщя.

Пауза.

ЖЕНАТА На кого?

МЪЖЪТ На нейния баща. Все някой трябва да му съобщи трагичната новина. За дъщеря му. Той е на толкова километри надалеч оттук.

ЖЕНАТА *(Сразширени от ужас очи, като сочи себе си.)* На баща ѝ? На баща ѝ? Мислиш да се обадиш на нейния баща? Да му съобщиш?

МЪЖЪТ Тежко е. Но той трябва да знае.

ЖЕНАТА Да знае?

МЪЖЪТ Трябва да знае.

ЖЕНАТА Нейният добродушен, възрастен, самотен баща? Който живее сам на толкова километри разстояние оттук?

МЪЖЪТ Права си. Това ще го съсипе.

ЖЕНАТА Мислиш да се обадиш на баща ѝ?

МЪЖЪТ Трудно е. Тежко.

Пауза.

ЖЕНАТА Та той... *(Пауза.)* Директно може да получи удар... Това е... убийство... Да се обадиш на нейния баща? *(Овладва се. Пауза.)* Моля те. Аз го познавам добре. Все пак с нея... сме отраснали заедно. Остави на мен. Нека се обадя аз. Моля те. Нека аз.

МЪЖЪТ Благодаря. Щом настояваш. Ще ми спестиш много. А с него дори не сме се срещали. Изглежда е достоен, благороден мъж.

ЖЕНАТА Аз ще му съобщя. (*Като на себе си.*) Да се обади на баща ѝ... На баща ѝ да се обади... това е... чудовищно...

Пауза.

МЪЖЪТ Срамувам се.

ЖЕНАТА От какво?

МЪЖЪТ От това, което преди малко направихме. Тя сякаш... все още е тук.

ЖЕНАТА Все още тук? Тя? Жена ти?

МЪЖЪТ Жена ми. Но да оставим това.

ЖЕНАТА Какво имаш предвид, като каза, че тя е още тук?

МЪЖЪТ Не мога да кажа.

ЖЕНАТА Защо? Кажи ми.

Пауза.

МЪЖЪТ (*Доверително.*) Тя наистина е още тук.

ЖЕНАТА Тук е, разбира се.

МЪЖЪТ Ти откъде знаеш. Няма как да знаеш подобно нещо.

ЖЕНАТА Тук е. Знам.

МЪЖЪТ Не, имам предвид: наистина е тук. В спалнята.

ЖЕНАТА Какво?

МЪЖЪТ В спалнята. Напоследък всяка вечер... лягам до нея... до тялото... И се вирам в тавана с немигащи очи. Никога не я докосвам. Само я поглеждам тайно. С ъгълчето на окото. Понякога. Мислиш ли, че това е... неморално... извратено някак?

ЖЕНАТА Как така – е тук?

МЪЖЪТ В спалнята.

ЖЕНАТА Ти наред ли си? Вече минаваш всякакви...

МЪЖЪТ Извини ме.

ЖЕНАТА Ти... Ти вече... Минаваш всякакви...

Жената става и излиза. След малко се връща.

ЖЕНАТА Но това е ужасно.

МЪЖЪТ Кое?

ЖЕНАТА Направо ужасно. Ще ме съсипеш докрай. Не, ти отдавна ме съсипа. И сега само – (Пауза.) В спалнята няма никого. Само опънат, чист чаршаф. И аз да ходя да проверявам. Да проверявам за нея, която – Съм –

МЪЖЪТ Как да няма?

ЖЕНАТА Низък човек. Жесток човек. Отвратителен.

Мъжът излиза. След малко се връща.

МЪЖЪТ Казвай веднага какво направи с тялото. Веднага!

ЖЕНАТА Ти... ме отвращаваш... Не мога да изразя отвращението си. Ужасно е, че не мога да изразя отвращението си. Безсилна съм да изразя отвращението си.

МЪЖЪТ Но къде е тя? Трябва да я открия. Беше тук. Това е ужасно. Слушай. Ти трябва да ми помогнеш. Ти. Трябва да-

ЖЕНАТА Искаш от мен да направя... какво?

МЪЖЪТ Да ми помогнеш. Да я открием.

Жената го гледа с недоумение. Става. Изважда нож и забива върха му в ребрата на Мъжа. Изпуска ножа и се отдръпва смутена. Мъжът притиска раната си: съвсем повърхностна рана, която леко кърви.

Дълга пауза.

ЖЕНАТА Странно. Наистина странно. В същинския смисъл... какъв е същинският смисъл? Не мога да си спомня. Нито

веднъж. Това е... наистина странно. Живея с теб от пет години. И нито веднъж... Това е... Кръв. Ти имаш кръв. За пет години никога не съм виждала капка от твоята кръв. Дори в мивката, когато си миеш зъбите, няма и капка, защото имаш здрави зъби. Твоите венци не кървят. Не мога да си спомня. Да, нито веднъж. И какво? Това ли е кръвта, която си криел през цялото време под кожата си? *(Отива до него, докосва раната.)* Това ли е? Това ли е кръвта, която задвижва... твоята... Това ли? Та тя прилича на всяка друга. Кръв. Ти имаш кръв. Звучи налудничаво, че за такова... Колко нелепо. Аз съм изумена: имаш... кръв. Разкрит си. *(Пауза.)* В никакъв случай не докосвай раната. В никакъв! Стой – и кърви! *(Пауза.)* Къде? Няма да излезеш. Тук ще стоиш. Няма да мръднеш оттук. Сега не можеш да излезеш. Знаеш го. *(Пауза.)* Идиот. Противен идиот. Противен. Мълчи! Не понасям гласа ти. *(Пауза.)* Чакай... Ти да не си някой скрит некрофил? Точно това си! Некрофил. Убиваш ме. И после – *(Пауза.)* И как точно реши да ми устроиш това... траурно развлечение? Никъде няма да ходиш! Тук ще стоиш! Стой. И кърви. *(Пауза.)* Просто не мога да го проумея. *(Пауза.)* И какво? Много ли ти хареса да бъда Жаклин? Хареса ти, знам. Ти и като клошарка ме искаше... нали? Защо не отиде да спиш с някоя клошарка, щом толкова искаш, вместо да... Не, не мога повече. Стига. *(Пауза.)* Ти си болен. Трябва да се лекуваш. *(Пауза.)* Мислиш се за нещо особено. Извънредно. Но не си. Сега те гледам. Дишаш. Леко кървиш. И ми става... обидно... гадно ми става... А това, че кървиш, е просто... гротеска... Аз наистина бих те убила, ако можех. *(Пауза.)* А твоите жалки представления са наистина жалки. Ти си просто един хипохондрик, който понякога мисли за самоубийство. *(Пауза.)* Омразата ми към теб свърши. *(Пауза.)* Шизофреници! Целият род сте шизофреници! Ти си зараза. Ужасна зараза. Ти... си си винаги ТИ, което те прави... *(Пауза.)* Не знам какво да кажа. Просто не знам. Безсилна съм да изразя отвращението си. Ужасно е да не можеш да изразиш... отвращението си... Само като помисля, че исках дете от теб. Как съм могла? Дете – от теб? От всеки друг на света – да. Но от теб? Ти дете не искаш. Знам, че не искаш. *(Пауза.)* Колко си веществен. Вулгарен. Това, че ти... си си ТИ, е безкрайно вулгарно. *(Пауза.)* Аз превърнах този пращен музей в дом... Аз! Тръгвам. Веднага. Тръгвам. Какво правя тук? Какво изобщо правя тук? Няма да остана и минута повече. Как изобщо мога... Тук е обратно... Тръгвам!

Жената сяда.

Дълга пауза.

МЪЖЪТ „Какво особено дърво“, казва тя, докато влакът минава през пустеещото поле. Познаваме се само от няколко часа. И вече всичко е различно. Идеята беше нейна: вместо да седнем в някое кафене, да отидем на гарата и да хванем първия влак. Ако някой от двамата пожелае да си тръгне, просто ще слезе на следващата спирка. Сега пътуваме, неизвестно къде. При нас в купето влиза мъж, сяда. „Мислиш ли, че Андрей ще се зарадва на котката?“, пита ме тя. Гледам с недоумение. Какъв Андрей? Каква котка? Познаваме се само от няколко часа. „Ще се зарадва. Котката е хубава, породиста“, отвърщам. Изобщо не знам за какво става дума, казах първото, което ми дойде. По време на това пътуване често правим така. Когато някой влезе в купето, с нея започваме да си говорим, сякаш се познаваме отдавна. Никой не знае какво ще каже другият, а нашите спътници не подозират нищо. Само за няколко часа двамата с нея имаме деца. Развеждаме се. После аз съм разорен финансист с мания за преследване, а тя – моята безчувствена, хомосексуална сестра, към която изпитвам нездраво влечение. Нашата игра ни изпълва с неподозирано щастие. Сега пътуваме. Сами. През прозореца се виждат няколко полусъборени къщи, в които също са живели хора – това ми се струва невероятно. Да отидем във вагон-ресторанта. Отиваме. Пием вино. Напиваме се. Незнайно защо, тя не спира да говори за примковата квантова гравитация. За празното пространство. И за това, че всъщност няма нищо сигурно, щом всичко е съставено от кварки. Аз не спирам да я гледам: в челото, в непроходимата, прибрана назад коса. В следващия град имала познати. Слизаме. Вървим по безлюдните улици. Все още не знаем нищо един за друг. Не си знаем имената. Патрулираща кола. Още една. Нещо се случва. Питаме. От местния зоопарк е избягал тигър. Всички го търсят. „Искам да срещна този тигър“, казва тя. Страшно се въодушевява от витаещата опасност. Сирените ни предупреждават. „Искам да срещна тигъра – повтаря. – Искам да го погледна в очите.“ Какво се опитва да покаже? Не се ли страхува? Жадна е. Влизаме в някакъв ресторант. Няколко души се взират в телевизор. Излъчват репортаж за тигъра, който лежи застрелян. Само преди двацет минути звярът е причинил смъртта на някакъв местен. Каква смърт. Да те разкъса огромен бенгалски тигър,

докато вървиш в собствения си квартал и отиваш да пазаруваш. Хващаме такси към мястото. Тигъра вече го няма. Улиците сега ни се струват скучни. Търсим нейните познати в града. Не са тук. Да останем? Да се върнем на гарата? Не ни се пътува. Хотел. Отделни стаи. Гледаме мач във файето, но мислим за тигъра. За убиятия мъж. Вероятно на няколко преки оттук близките на разкъсания човек скърбят над издраното му тяло. Дали тази толкова необикновена смърт променя силата на скръбта? Дали обстоятелствата променят тъгата? „Не, не тигъра искам да видя – шепне тя. – Искам да видя издраната човешка плът. Сигурно е ужасяващо. И много красиво.“ Уморена е. Лягаме. Въртя се в леглото. Не мога да спя. Къде съм всъщност? Как стигнах дотук? Коя е тази жена, която спи в съседната стая? Ако реши да си тръгне, как ще я намеря. Ходя до коридора, надзъртам. Тишина. Угнетителни лампи. Едва преживявам нощта. Слизам на закуска. Търся я. Изпивам три кафета. Питам на рецепцията. Излязла била. Стоя пред хотела. Не знам какво да направя. Изоставен се чувствам. Излъган. Обикалям наоколо, връщам се в хотела, обикалям отново. И я виждам. Седи на пейка. Взира се в мен, опитва да ме познае. Защо се държи така? Не казва нищо. Това ме съсипва. „Искаш ли да се разходим?“ питам. Вървим. Излизаме от града. Вървим мълчаливо. Изглежда недосегаема. Вървим през пустеещото поле. „Виж какво особено дърво“, казвам. Кима. Отиваме при дървото. Старо, полуизгнило дърво без листа. Едва сега осъзнавам, че нито веднъж не сме се докоснали. Докосвам я. Мръщи се. „Кой си ти?“ – „Не знам“, отвърщам. Тръгва нататък. Вървя след нея. Вървя по пепелявата земя. Тя спира наред пустотата. Взима шепа суха земя. Стрива я между ръцете си. Някакво отчаяние има в нея, някаква особена мисъл. Внезапно потрива лицето ми със сухата пръст. Свличаме се върху земята. Когато влизам в нея, главата ми се пълни с плач. Никога не съм изпитвал нещо подобно. Сега лежи върху мен. Усещам любовта с ребрата. Никога преди не съм оставал толкова насаме с някого. Оттогава са изминали повече от пет години.

Тъмнина.

2.

Същата стая.

ЖЕНАТА Сега вестник ли ще четеш? Никога не четеш вестници.

МЪЖЪТ Този е стар. Намерих го в един шкаф.

ЖЕНАТА Аз какво да правя?

МЪЖЪТ Каквото искаш.

ЖЕНАТА А кръстословицата? Решена ли е?

МЪЖЪТ Решена. Цялата.

ЖЕНАТА Значи, всички отговори са известни.

МЪЖЪТ О. Неуспялата писателка.

ЖЕНАТА Знаеш, че това не ме обижда.

МЪЖЪТ И мен.

ЖЕНАТА Прочети ми малко от вестника.

МЪЖЪТ Този е стар. Няма нищо интересно.

ЖЕНАТА Прочети ми прогнозата за времето.

МЪЖЪТ Прогнозата за времето? Отпреди 4 години, в четвъртък?

ЖЕНАТА Прочети ми я все пак.

МЪЖЪТ Купесто-дъждовна облачност. Следобед – превалявания над цялата страна.

ЖЕНАТА Какво ли сме правили тогава?

МЪЖЪТ Слушай, остави ме да си чета вестника. Намери си да правиш и ти нещо.

ЖЕНАТА Не може ли да правим нещо заедно?

МЪЖЪТ Какво? Да играем на нещо?

ЖЕНАТА Не ми се играе. Искам да живея.

МЪЖЪТ Нали живеем?

ЖЕНАТА Кога?

МЪЖЪТ Сега.

ЖЕНАТА Това ли е животът?

МЪЖЪТ Това.

Пауза.

ЖЕНАТА Искаш ли чай?

МЪЖЪТ Не.

ЖЕНАТА И чай не искаш, така ли?

МЪЖЪТ Сега какво: да се почувствам виновен, че не искам чай?

ЖЕНАТА Какво ще правим до края на отпуската? Остави ме поне да ти направя чай.

МЪЖЪТ До края на отпуската... Ти си неуспяла писателка без нито една книга, която от половин година си търси нова работа.

ЖЕНАТА А ти си посредствен архитект, който след по-малко от седмица отново ще се заеме с посредствените си проекти. В тази ваша съсипваща здравето страна.

МЪЖЪТ Сега пък страната какво ти е виновна? Нали ти харесваше северът – „със своята обширна, хладна скука“? Ти пожела.

ЖЕНАТА Да, пожелах. За да бъда далеч от всичко. От всички, които познавам. Само с теб.

Пауза.

ЖЕНАТА Тогава ти ми позволи да подредя дома ти... (*Поправя се.*) дома ни, както пожела. И аз изхвърлих почти всички мебели, всички излишни предмети. На теб ти хареса. Когато онази моя позната от предишната работа, Вера, дойде на гости, попита: „За какво използвате цялото това празно пространство?“. „За живеене – отвърнах. – Искаме да имаме свободно място за живеене.“ (*Пауза.*) Между другото, Вера ще идва утре вечер.

МЪЖЪТ (*Вдига поглед от вестника, взира се в нея.*) Трябва да ти напомня, че има нещо, което се нарича такт. Деликатност. Веднага давам пример: когато съобщаваш трагична новина на някого, тактично е да я съобщиш внимателно. Да подготвиш човека.

ЖЕНАТА Знам, че не я харесваш.

МЪЖЪТ Харесвам? Не мога да понасям тази грапава селянка, която си мисли, че ми е приятно да ме заглежда, докато ти си в кухнята.

ЖЕНАТА Не бъди толкова жесток. Самотна е. Няма си никого.

МЪЖЪТ Сигурно ще ми трябват месеци да се възстановя след нейното посещение.

ЖЕНАТА Преиграваш.

МЪЖЪТ Добре. Щом е така. Утре лично ще ѝ наляя от чилийското. С усмивка. А трябва ли да отвръщам на похотливите ѝ погледи?

ЖЕНАТА Не е нужно да си толкова възпитан.

Пауза.

МЪЖЪТ Какво ще почувстваш, ако разбереш, че съм го направил с нея?

ЖЕНАТА Нали не я понасяш?

МЪЖЪТ В крайното нехаресване често се таи мощна сексуалност. Е, какво ще почувстваш?

ЖЕНАТА Нямам представа.

МЪЖЪТ Имаш. Още докато изговаряш *нямам представа* – и вече си представяш.

ЖЕНАТА Досаден си.

МЪЖЪТ Едно предложение. Ще го направя с нея. После ще си призная пред теб. Така ще прекратите вашето досадно приятелство. А на мен накрая ще простиш, защото си склонна да ми простиш всичко.

ЖЕНАТА Стане ли дума да се минават всякакви граници, ти си ненадминат. И откъде знаеш, че съм склонна да ти простя всичко?

МЪЖЪТ Предполагам. Нямах избор.

Дълга пауза.

ЖЕНАТА (*Взема вестника, който той е оставил, чете.*) За какво се замисли така?

МЪЖЪТ За нищо. Мисля от толкова дълго, че мисълта ми се превърна в сън. От който не мога да се събудя.

ЖЕНАТА (*Чете от вестника.*) „Свлачище затрупа няколко къщи по крайбрежието“... Свлачище...

МЪЖЪТ Сън, от който не мога да се събудя.

ЖЕНАТА (*Чете.*) А на предишната страница: „Камион се вряза в тълпа в центъра на града. Терористичен акт, смятат специалистите“. Да ти кажа ли за какво мисля аз?

МЪЖЪТ Щом искаш.

ЖЕНАТА За динозаврите.

МЪЖЪТ Динозаврите.

ЖЕНАТА Те са били страшни. Имали са огромни тела, целите обрасли в зъби. А телата им отдавна са станали на земя. На възлища. И сега, при някое свлачище, когато се откърти парче земя и затрупа някого, който спокойно си седи вкъщи, може да се каже, че го е погълнал динозавър. Излиза, че пръстта от чудовищата е също толкова страшна, колкото и самите чудовища приживе...

Пауза.

МЪЖЪТ Какво искаш всъщност? Говорили сме достатъчно по този въпрос.

ЖЕНАТА Искам да съм си АЗ, не някой друг, без това да ми тежи. Искам ти да си си ТИ, без това да ме смазва. (*Пауза.*) Желая те.

МЪЖЪТ Глупости.

ЖЕНАТА Желя те.

МЪЖЪТ Защо?

ЖЕНАТА Защото ти си Мъжът. Аз съм Жената.

Мъжът се изправя. Сваля панталона до коленете си. Стои така. Жената изважда червило. Нанася плътен слой върху устните си, около устните. Прибира червилото. Мъжът си вдига панталона. Сяда. Жената вади кърпичка, трие червилото.

ЖЕНАТА Хареса ли ти?

МЪЖЪТ Много.

Пауза.

ЖЕНАТА Не искаш ли...?

МЪЖЪТ Чай?

ЖЕНАТА Нищо.

Пауза.

ЖЕНАТА Не искаш ли да си направим дете?

МЪЖЪТ Както кажеш.

Пауза.

МЪЖЪТ Освен това... нали сме пробвали толкова пъти...

ЖЕНАТА Пробвали сме. Спокойно. Не си мисли, че толкова искам. Просто–

МЪЖЪТ Виж: ако искаш, да се разделим?

ЖЕНАТА Не можем.

МЪЖЪТ Защо?

ЖЕНАТА Защото ти си Мъжът, аз съм Жената.

МЪЖЪТ С твоите астрологии.

ЖЕНАТА Не са астрологии.

Пауза.

МЪЖЪТ Тогава да пробваме пак.

ЖЕНАТА Ти не искаш.

МЪЖЪТ Може пък... като се случи, да разбере, че съм искал...

ЖЕНАТА Всъщност... не искам дете... Нали имам теб? Мога да ти бъда дъщеря, майка и жена едновременно.

Пауза.

ЖЕНАТА Не искам да губим битката. Не искам да ни погълне пръстта на динозаврите.

МЪЖЪТ Аз също. Но–

ЖЕНАТА Просто не искам да губим битката. Не искам да я водим един срещу друг.

МЪЖЪТ И аз не искам.

ЖЕНАТА Не искам да сме като всички.

МЪЖЪТ И аз не искам.

Пауза.

ЖЕНАТА А това, че си бил с Вера, ме обижда.

МЪЖЪТ Моля?

ЖЕНАТА Знам, че си бил с Вера. Не ме обижда фактът, че си бил с нея. А баналността на твоите действия.

МЪЖЪТ Как може да си помислиш, че – тази грапава селянка...
Аз се шегувах преди малко.

ЖЕНАТА А това, че отричаш, ни принизява още повече. И двамата.

МЪЖЪТ Смешна си.

ЖЕНАТА Смешен си ти.

Пауза.

МЪЖЪТ Ти го правиш да изглежда банално. Ти.

ЖЕНАТА Нали не мислиш, че ревнувам? Би било ужасно посредствено. След всичко, което сме... *преживели.* (*Пауза.*)
Какво? Откъде знам за Вера ли? Самата тя ми каза.

МЪЖЪТ Моля?

ЖЕНАТА Каза ми. Какво *моля*?

МЪЖЪТ Какво ти е казала Вера?

ЖЕНАТА Какво? (*Пауза.*) Аз също бях няколко пъти с... Вера. Не гледай така. Бях. След последния път с нея се направих, че много добре знам, че е била и с теб. Обясних ѝ, че нашата връзка е... модерна... Не бях сигурна, че си бил с нея, затова ѝ казах, че знам от теб – съвсем спокойно. Първо отрече, после призна.

Пауза.

МЪЖЪТ Ти откога си лягаш с жени?

ЖЕНАТА Интересното е друго. И това е самата Вера. Тя е самотна, относително грозна 37-годишна жена, която тайно се надява да ме измести. Усетих го почти веднага. И това ме накара да изпитам огромно умиление. Не, не защото се мисля за нещо повече от нея. А заради първичната искреност, с която търси любов и спасение от самотата.

Пауза.

МЪЖЪТ Това е смешно.

ЖЕНАТА Което пък ме накара да започна малко да те презирам. Толкова банален ход. Смешен еснаф.

МЪЖЪТ Защо ми говориш така?

ЖЕНАТА Защото го мисля.

МЪЖЪТ Такава глупост.

ЖЕНАТА Глупост? Не. Обикновена посредственост. Ако беше отишъл през нощта в зоологическата градина и беше

изнасиллил някой тюлен... щях да те разбера. Наистина щях. Но с Вера... Това е твърде посредствено.

МЪЖЪТ Слушай–

ЖЕНАТА Не искам да слушам нищо.

Пауза.

МЪЖЪТ Изобщо не си лягала с Вера, нали?

ЖЕНАТА Всъщност – опитах. Целунах я веднъж. Но тя се смути. Очевидно предпочита теб.

Пауза.

МЪЖЪТ Ти откога харесваш жени?

ЖЕНАТА Какво? Ревнуваш ли? Или вече си представяш как сме тримата в леглото?

МЪЖЪТ Слушай–

ЖЕНАТА Не, ти слушай... Смешен еснаф.

Пауза.

МЪЖЪТ Какво ти става?

ЖЕНАТА *(С нарастваща възбуда.)* Похотлив нещастник!

МЪЖЪТ Ти никога... за подобно нещо... Какво ти става? След всичко, което сме *преживели*.

ЖЕНАТА Тишина!

МЪЖЪТ Успокой се... Моля те...

Пауза.

МЪЖЪТ Шегуваш се, нали?

ЖЕНАТА Разбира се, че се шегувам. Шегувам се толкова истински! Само клишета!

МЪЖЪТ Тогава: да продължаваме. Да продължаваме! Като всички. Да продължаваме...

ЖЕНАТА Да продължаваме. По старата схема. Класическа схема!
Изчерпана схема!

МЪЖЪТ Продължаваме.

Двамата се гледат.

Стойт така.

Тъмнина.

3.

Жената седи в клошарските дрипи неподвижно като статуя – със затворени очи. Отваря ги. Поглежда надясно. Изправя се. Клошарските дрипи се превръщат в пищна, разкъсана рокля като на придворна дама от XVIII век. Сяда отново. Влиза Мъжът – с жалка, прокъсана ливрея. Носи чиния и прибори.

ЖЕНАТА Забави се. Твърде дълго чаках. Раздразнението, че те чакам, точно теб, и то толкова дълго, уби апетита ми. Не желая храната. Унизително е да те чакам толкова дълго, точно теб, да ми донесеш една чиния с месо. Само като си представя как вървиш с чиния в ръка, а аз те чакам, се чувствам нелепо. Какво е?

МЪЖЪТ Говеждо, госпожо.

ЖЕНАТА (*Отваря очи.*) Добре изглежда, но нямам апетит. Когато си наоколо, всяко мое жизнено желание изчезва.

МЪЖЪТ Изчезва, госпожо.

Мъжът излиза.

ЖЕНАТА Кой ти каза, че можеш да напуснеш? Върни се обратно.

МЪЖЪТ Се връщам, госпожо.

ЖЕНАТА Престараваш се. Кое то също е дразнещо.

МЪЖЪТ Простете, госпожо.

ЖЕНАТА *(Взема внимателно приборите. Отрязва част от месото, пъхва го в устата си.)* Добре. Почти мога да си представя красивото говедо, част от което ям сега... на фона на алпийски връх... Солта не е достатъчно.

МЪЖЪТ Не е достатъчно, госпожо.

Мъжът излиза.

ЖЕНАТА Пак си забравил солта. Солта е същност. Постоянна величина. Ако нямаше сол, светът щеше да бъде недействителен. *(Мъжът се връща с керамична луксозна солница. Остава я до чинията. Жената соли.)* Така. Чудесно. Само да не се навърташе наоколо. Нахраних се.

МЪЖЪТ Чудесно, госпожо.

Жената отново притваря очи. Мъжът раздига, отнася нещата.

ЖЕНАТА Кафе.

МЪЖЪТ Арабско, госпожо?

ЖЕНАТА Бразилско.

Излиза. Влиза с кафе.

ЖЕНАТА Промених си решението. Арабско.

МЪЖЪТ Арабско, госпожо.

Излиза. Влиза с кафе.

ЖЕНАТА Промених си решението. Бразилско.

МЪЖЪТ Бразилско, госпожо.

Излиза. Влиза с кафе.

ЖЕНАТА Промених си решението.

МЪЖЪТ Арабско, госпожо?

ЖЕНАТА Чай.

- МЪЖЪТ Имаме много видове чай, госпожо.
- ЖЕНАТА Не мога да мисля и за това. Ще изпия млякото.
- МЪЖЪТ Мляко, госпожо? Нямаме мляко.
- ЖЕНАТА Казах ти: мляко!
- МЪЖЪТ Нямаме мляко, госпожо.
- ЖЕНАТА Какво ме караш да понасям. Само какво.
- МЪЖЪТ Но имаме сок, госпожо. Ако желаете сок...
- ЖЕНАТА Какво? Сок? Ти подиграваш ли се с мен?
- МЪЖЪТ Какво му е лошото на сока, госпожо? Има витамини. Освен това–
- ЖЕНАТА Тишина! Арабско! (*Мъжът излиза и влиза.*) Как сме с парите?
- МЪЖЪТ Добре сме, госпожо.
- ЖЕНАТА Добре. Знаеш, че моите отдавна свършиха. Но нали ти, досаднико, се навърташ край мен: аз ще осмислям твоите жалки средства, като ги усвоявам. Сигурно е много тъжно да си безсмислен досадник с пари?
- МЪЖЪТ Тъжно е, госпожо. Но вие осмисляте моите жалки средства. И ме правите щастлив.
- ЖЕНАТА Иначе за какво са му на един безсмислен досадник пари, ако си няма никого, който да ги осмисля? Хайде, седни до мен. Не си мисли, че съм толкова жестока. Правя го заради теб. Да те държа на разстояние. Строгостта в ежедневните отношения запазва бодра и жива кръвта на връзката. Това разбираш ли го?
- МЪЖЪТ Разбирам, госпожо.
- ЖЕНАТА Защо тогава постоянно се държиш така, сякаш прошиш съчувствие от мен? Прочиш съчувствие за любовта, която изпитваш към мен? Която те мъчи? Та това е крайно немъжествено! (*Пауза.*) Извинявай. Извини ме, че избухнах така. Ела. Няма да избухвам повече. Ела при мен. Легни тук. Сложи глава на коленете ми.

Така. Нека те помилвам по пърхотливата глава. Знаеш ли, че започваш да оплешивяваш? (*Мъжът става рязко като уплашен.*) Спокойно. Легни спокойно. Може би не оплешивяваш. Може би просто сменяш косата си, както верните кучета – своята козина. Приятно ли е?

МЪЖЪТ Приятно, госпожо. Неимоверно.

ЖЕНАТА Размахваш опашка. Полицайте идвали ли са скоро да ни досаждат? (*Безшумно ръмжи.*) Няма значение. (*Мъжът изважда пачка пари, поставя ги пред Жената. Изважда нож, поставя го пред Жената. Изважда чисто бяла кърпичка, поставя я пред Жената.*) Знам, знам. Оценявам го. Сега ще те питам нещо, но трябва да ми отговориш честно. Нали знаеш, че мен – дори да имаш свръхнаглостта да си помислиш да ме излъжеш – няма да успееш да заблудиш?

МЪЖЪТ Няма да успея, госпожо.

ЖЕНАТА Слушай. Като започна с тези сантиментални глезотии: да ми доказваш вярност, ритуално да ми оставяш пари, нож, кърпа, сякаш съм някаква мъртва, шибана статуя, видях кръв по ножа ти. Имаше засъхнала кръв по острието. Каж ми сега: какво си правил тази нощ? Отново ли обираше хора по тесните улички? Нали знаеш, че мен не можеш да излъжеш?

МЪЖЪТ (*Свежда глава.*) Обирах, госпожо.

ЖЕНАТА Колко души обра?

МЪЖЪТ Трима.

ЖЕНАТА Трима... Значи отново обираш хората по улиците, за да ми купуваш с парите храна и подаръци?

МЪЖЪТ Отново, госпожо.

ЖЕНАТА Много добре. Какви бяха хората? Опиши ми. (*Мъжът мълчи.*) Чудесно. Искях да те изпитам. Знаеш, че трябва да работиш при пълен мрак, за да не те хванат. И още нещо. Нали не се разнежваш твърде много пред своите жертви? Нали ги ужасяваш достатъчно? Нали им причиняваш достатъчно страдания? Измъчваш ги, но ги оставяш живи?

МЪЖЪТ Измъчвам, госпожо.

ЖЕНАТА Защо тогава има толкова малко кръв по ножа? Ще ми отговориш ли? Или в крайна сметка отново се разнежваш и преминаваш на юмруци?

МЪЖЪТ (*Свежда глава.*) Преминавам на юмруци, госпожо.

ЖЕНАТА Знаех си! Сигурна бях! Казвала съм ти десетки пъти: ако искаш да приемам твоите подаръци, парите, с които са купени, трябва да са кървави... Изкарани с честен труд. Има огромна разлика между *обран човек* и *жертва*. Да обереш човек е посредствено, не се изисква толкова много. Но виж, да го превърнеш в достойна жертва... това е сложно. Изисква работа, отдаденост. Да, вярно е, че повечето хора сами се мислят за жертви, без някой да им причинява особено страдание. Но да превърнеш един човек в наистина *достоен* за званието жертва, трябва... изкусност. Казвала съм ти... Десетки пъти!

МЪЖЪТ Десетки пъти, госпожо.

ЖЕНАТА Добре, не тъгувай. Прощавам ти. Ела на коленете ми. (*Пауза.*) Знаеш ли, осъзнах, че за мен няма никакво значение дали те гледам в лице, или в гръб. Все едно ми е. Оказва се, че и от двете страни си само гръб. И откъм лицето, и откъм гърба. Но особено откъм лицето... там си най в гръб... Кое то е доста обидно: винаги да ме загърбваш така...

МЪЖЪТ Госпожо... (*Жената го поглежда свирепо.*) Загърбвам, госпожо.

ЖЕНАТА А сега отивай да работиш. Излъчваш болка. От всичко на света твоята болка ми е най-досадна. Едва си спомням, бях изпаднала в дивост. Видях те, обикновен минувач, който върви в нощта, в дъжда. И докато се усетя, вече те бях захапала за глезена. Ахилесът ти трептеше в устата ми. Ммм. Тогава падна, извърна се ужасен, но когато очите ти срещнаха моите, зениците ти побеляха. Позна ме. Оттогава си останаха бели. Защото ме позна. Надълбоко. Онемя от възхищение. Моето улично икономче с албиносски очи. Подчиних любовта ти изцяло. Моето икономче, на което позволявам... при пълен мрак... позволявам...

Силен взрив. Задействани аларми. Далечен панически шум.

Двамата се гледат въпросително.

Мъжът отива до прозореца и поглежда навън.

ЖЕНАТА Какво става?

МЪЖЪТ Не знам. Дим и пламъци навсякъде. Събира се тълпа отвън.

ЖЕНАТА Какво се е случило?

МЪЖЪТ Не знам. Но паниката е всеобща.

На вратата се звъни. Блъска се.

ГЛАС Има ли някого вътре? Всички трябва незабавно да напуснат сградата! Има ли някого? Всички – вън!

МЪЖЪТ Очевидно е нещо сериозно.

ЖЕНАТА Не отговаряй.

ГЛАС Незабавно!

МЪЖЪТ Да излизаме.

ЖЕНАТА Стой! Не мога да изляза облечена така... Всички ще видят.

МЪЖЪТ Какво ти става? Нещата са сериозни. Никой няма да забележи, че–

ЖЕНАТА Не мога да изляза така. Само да се–

МЪЖЪТ Тръгвай! Веднага!

ЖЕНАТА Какво: ти май се уплаши?

МЪЖЪТ Нямаме време за това. Да тръгваме!

ЖЕНАТА Уплаши се.

МЪЖЪТ Аз ли?

ЖЕНАТА Уплаши се. Целият трепериш.

МЪЖЪТ Аз ли треперя? Аз?

ЖЕНАТА Трепериш!

МЪЖЪТ Изобщо не треперя!

ЖЕНАТА Няма да ходя никъде.

МЪЖЪТ Какво?

ЖЕНАТА Няма да ходя никъде. Ще остана тук.

МЪЖЪТ Ти сериозно ли?

ЖЕНАТА Няма да мръдна.

МЪЖЪТ Да прекратим този абсурд! Да тръгваме!

ЖЕНАТА Как се уплаши само...

МЪЖЪТ Моля те. Не заради себе си. Заради теб те моля.

ЖЕНАТА Жалък лицемер.

МЪЖЪТ Моля?

ЖЕНАТА Жалък!

МЪЖЪТ Тръгвай веднага!

ЖЕНАТА Няма да мръдна!

Пауза.

Дим.

МЪЖЪТ Добре. Така да бъде.

ЖЕНАТА Какво, милото ми момче? Много ли се уплаши?

МЪЖЪТ Така да бъде.

ЖЕНАТА Колко си смел.

Все повече дим.

ЖЕНАТА Хайде. Тръгвай. Спаси се.

МЪЖЪТ Оставам.

ЖЕНАТА Тръгвай.

МЪЖЪТ Оставам.

ЖЕНАТА Ще останеш с мен?

МЪЖЪТ Ще остана с теб.

ЖЕНАТА Сигурен ли си?

МЪЖЪТ Напълно.

ЖЕНАТА Задушавам се.

МЪЖЪТ Спокойно. Скоро всичко ще приключи.

ЖЕНАТА Надявам се да приключи.

МЪЖЪТ Ще приключи.

Пауза.

ЖЕНАТА Ей.

МЪЖЪТ Какво?

ЖЕНАТА Ще ме прегърнеш ли?

МЪЖЪТ Да те прегърна? Наистина?

ЖЕНАТА Ще ме прегърнеш ли?

МЪЖЪТ Ще те прегърна.

ЖЕНАТА Да, скоро всичко ще приключи.

МЪЖЪТ Потърпи. Още малко.

ЖЕНАТА Как ми се иска да ти кажа, че те обичам.

МЪЖЪТ Недей. Само малко.

ЖЕНАТА Как ми се иска... И не мога да го кажа. Дори сега.

МЪЖЪТ Успокой се. Нека помълчим. Поне сега.

ЖЕНАТА Да помълчим. И двамата.

МЪЖЪТ Да помълчим.

Дим.

Тъмнина.

Е П И Л О Г

Същата сцена.

Двамата отварят очи. Гледат се един друг. Оглеждат наоколо.

ГЛАС ... камерите са заснели жена, облечена в клошарски дрипи, която влиза в ресторант в центъра на града. Няколко секунди по-късно следва мощна експлозия. Според първоначалните данни почти е сигурно, че става дума за терористичен акт...

ЖЕНАТА Какво стана? Мъртви ли сме?

МЪЖЪТ Не знам.

Пауза.

ЖЕНАТА Не сме ли мъртви вече?

МЪЖЪТ Не знам. Боли ли те?

ЖЕНАТА Не знам. Малко... като че ли... ръката ми е изтръпнала...

МЪЖЪТ Мен нищо не ме боли.

ЖЕНАТА Значи, сме мъртви.

МЪЖЪТ Не знам.

Пауза.

МЪЖЪТ Да излезем навън.

ЖЕНАТА Защо?

МЪЖЪТ Като излезем, всичко ще стане ясно.

ЖЕНАТА Да излезем. Ще излезем. (*Пауза.*) Само малко да си почина. Много съм уморена. Изтощена съм. Смазана.

МЪЖЪТ И аз съм уморен. Много съм уморен.

ЖЕНАТА Да постоим така. Само за малко. И после ще излезем. Навън.

МЪЖЪТ Да постоим. Само за малко. Нека си починем.

Двамата седят така.

Светлината бавно заглъхва.